

Săptămâna virtuală „Regiunile carbonifere în tranziție”

Miercuri, 1 iulie 2020 (10:30 – 12:00)

Un nou context european: ce înseamnă acesta pentru regiunile exploatare de cărbune, turbă și sisturi bituminoase?

Ziua 1 a Săptămânii virtuale dedicate regiunilor carbonifere a fost deschisă de Klaus-Dieter Borchardt, Director general adjunct al DG Energie. În discursul său de deschidere, dl Borchardt a adus în atenție numeroase acțiuni întreprinse de Comisia Europeană pentru o tranziție ecologică și i-a salutat pe cei doi vorbitori principali, Ditte Juul-Joergensen și Jerzy Buzek, deputat în Parlamentul European.

Discursurile principale

Vorbitorii principali au fost:

- **Ditte Juul-Joergensen**, director general, DG ENER
- **Jerzy Buzek**, deputat în Parlamentul European, Comisia ITRE

Dna Juul-Joergensen a subliniat momentul bine ales al organizării săptămânii virtuale, în contextul redresării post-COVID-19. Ea a subliniat reziliența sectorului energetic european în timpul pandemiei și reușita acestuia în asigurarea unei aprovizionări constante, în pofida faptului că unele mine s-au închis și mulți lucrători s-au îmbolnăvit sau au fost disponibilizați. După un set principal de măsuri de urgență luate de Comisia Europeană pentru combaterea crizei imediate, acum este momentul să se vină în sprijinul redresării pe termen lung a economiilor și societăților europene prin cel mai mare plan de redresare propus până acum în istoria UE, Next Generation EU. Acest plan va viza în mare parte criza climatică actuală prin promovarea unei redresări ecologice. Diferitele instrumente discutate vor oferi un sprijin fără precedent, atât din punct de vedere financiar, cât și în materie de consultanță regiunilor cu o intensitate ridicată a cărbunelui și a carbonului. Cu toate acestea, fondurile, care vor fi disponibile în curând, trebuie să fie însoțite rapid de idei de proiecte care să accelereze procesul de redresare și să determine o schimbare de durată a sistemelor energetice ale regiunilor respective.

În continuare, deputatul PE Jerzy Buzek, o personalitate importantă a inițiativei privind regiunile carbonifere, a explicat mai multe principii-cheie pentru o tranziție justă care să nu lase nicio regiune în urmă:

1. Resursele Fondului pentru o tranziție justă trebuie să fie alocate celor mai afectate regiuni carbonifere, pentru măsuri de diversificare economică, pentru crearea unor noi oportunități de afaceri și a unor noi lanțuri de aprovizionare, pentru recalificare

și perfecționare și pentru revitalizarea mediului. Platforma pentru o tranziție justă trebuie să se bazeze pe succesul anterior al inițiativei pentru regiunile carbonifere în tranziție.

2. Alte resurse din cadrul celorlalți piloni ai Mecanismului pentru o tranziție justă și din cadrul altor programe ale UE ar trebui să fie puse la dispoziția tuturor statelor membre și ar trebui să se stabilească un cadru mai larg pentru oportunități de investiții, incluzând instrumente de capital privat și alte instrumente financiare.
3. Este necesar să se prezinte încă de acum cetățenilor beneficiile neutralității climatice din 2050. Eliminarea progresivă trebuie să fie prezentată ca o soluție imediată pentru poluarea aerului și sărăcia energetică, în timp ce investițiile în sursele regenerabile de energie vor crea locurile de muncă viitoare.
4. Planurile teritoriale pentru o tranziție justă trebuie să fie bazate pe discuții între toate părțile interesate relevante locale și regionale.

Prezentări și sondaj de opinie

Persoanele care au susținut prezentări au fost:

- **Klaus-Dieter Borchardt**, director general adjunct, DG ENER
- **Nicola de Michelis**, director, Implementarea programului pentru creștere inteligentă și durabilă IV, DG REGIO
- **Mikołaj Dowgiewicz**, director general și reprezentant permanent al BEI pe lângă instituțiile UE
- **Charlotte Ruhe**, administrator pentru Europa Centrală și de Sud-Est, BERD

Dl Borchardt a prezentat cadrul politic mai amplu și mai cuprinzător din jurul agendei pentru o tranziție justă: Pactul verde european și principiile directoare ale acestuia, comisarii relevanți și inițiativele însoțitoare (Mecanismul pentru o tranziție justă, inițiativa „Valul de renovări ale clădirilor”, noua Lege a climei, Pactul climatic european etc.). El a adus apoi în atenție angajamentele luate de statele membre în cadrul Planurilor lor naționale privind energia și clima (PNEC) până în prezent, numeroase țări intenționând să realizeze eliminarea progresivă a cărbunilor până în 2030. În plus, dl Borchardt a subliniat progresele înregistrate până în prezent în cadrul inițiativei pentru regiunile carbonifere în tranziție, care va face de acum parte din Platforma pentru o tranziție justă lansată luni. Deși pentru cele 14 state deja participante la inițiativă nu vor exista provocări majore, activitatea se va extinde pentru susținerea statelor membre dependente de turbă și sisturi bituminoase (Irlanda, Finlanda și Estonia).

În prima parte a prezentării sale, Nicola de Michelis a prezentat detaliat modul în care Platforma pentru o

tranziție justă va asigura un cadru coerent pentru sprijinul tehnic și în materie de consultanță și va acționa ca punct unic de acces și birou de asistență pentru regiunile cu o intensitate ridicată a cărbunelui și a carbonului. Platforma va furniza toate informațiile și oportunitățile de finanțare actualizate pentru autoritățile interesate și va conține o bază de date a proiectelor și a experților. DG Reform va oferi sprijin tehnic astfel încât să se asigure că toate regiunile vor putea dezvolta un flux de proiecte capabil să absoarbă resursele disponibile.

În continuare, participanților la sesiune li s-a solicitat să răspundă la două întrebări:

1. În legătură cu ce inițiative/instrumente noi ale UE ați dori să primiți informații în evenimentele viitoare?
 - a. Mai multe informații privind Fondul pentru o tranziție justă/Mecanismul pentru o tranziție justă (55 %).
 - b. Planul de redresare (33 %)
 - c. Noua strategie privind hidrogenul (29 %)
 - d. Noua strategie industrială (28 %).
2. Care a fost impactul crizei COVID-19 asupra tranziției în regiunea dumneavoastră?
 - a. Noi proiecte privind energia curată oprite sau anulate (19 %)
 - b. Pierderi de locuri de muncă în sectorul carbonifer/energetic (15 %)
 - c. Mine de cărbune închise temporar (9 %).
 - O parte considerabilă dintre participanți nu au răspuns deoarece impactul pandemiei nu este clar încă.

În concluzie, Nicola de Michelis a subliniat din nou că regiunile cu o intensitate ridicată a cărbunelui și a carbonului vor beneficia de suficient sprijin financiar din partea Comisiei Europene. El făcând referire la Fondul pentru o tranziție justă care, spre deosebire de multe alte fonduri ale UE, nu va fi un fond sectorial, ci un instrument mai larg pentru sprijinirea proiectelor din domeniul economic, social și al mediului. Planurile teritoriale pentru o tranziție justă vor avea rolul de punct principal de acces pentru resurse, iar elaborarea acestora ar trebui să înceapă în curând, în pofida faptului că la momentul actual nu există un acord privind cadrul financiar multianual și reglementările conexe.

Cea de a treia prezentare, susținută de Mikołaj Dowgiewic (BEI) a demonstrat eforturile depuse de bancă în sprijinul realizării neutralității climatice, respectiv Foaia de parcurs a băncii privind clima, JASPERS, ELENA, URBIS și Platforma de consiliere InvestEU. El a confirmat

că toate activitățile de finanțare ale BEI au fost aliniate la Acordul de la Paris și a menționat că investițiile în tranziția energetică reprezintă o cheie de boltă a politicii BEI privind investițiile și împrumuturile în domeniul energiei. În plus, dl Dowgiewic a confirmat sprijinul deplin pentru agenda Comisiei Europene pentru o tranziție justă, în special pentru cei trei piloni ai Mecanismului pentru o tranziție justă.

În cele din urmă, grupul de vorbitori a fost completat de Charlotte Ruhe, care a prezentat sprijinul financiar al BERD pentru tranziție. Dna Ruhe a subliniat că tranziția justă nu este esențială doar în Europa, ci și în țările vecine (Balcanii de Vest, Ucraina și Asia Centrală), unde există încă o dependență foarte mare de combustibilii fosili. Datorită vastei experiențe în domeniul proiectelor energetice, de dezvoltare economică regională și de politică socială, dna Ruhe a exprimat intenția BERD de a colabora cu partenerii UE în cadrul tuturor celor trei piloni ai Mecanismului pentru o tranziție justă și de a oferi sprijin strategic autorităților din țările vecine ale UE, de exemplu prin înființarea unui Secretariat pentru o tranziție justă pentru Balcanii de Vest și Ucraina.

Întrebări și răspunsuri

În sesiunea de Întrebări și răspunsuri, dl Borchardt a clarificat că unele regiuni care au închis deja toate minele și centralele electrice dar care încă parcurg procese de transformare economică și socială fundamentală (de exemplu, regiunea Silezia Inferioară din Polonia) ar putea în continuare să beneficieze de finanțări prin Fondul pentru o tranziție justă. În plus, companiile exploatoare de cărbune de mari dimensiuni (în acest caz, în Slovacia) vor rămâne eligibile pentru Fondul pentru o tranziție justă. Resursele nu trebuie însă să fie folosite pentru plata de către companii a compensațiilor financiare (pentru pensionarea anticipată a salariaților), ci pentru impactul social și economic al închiderii (recalificarea lucrătorilor, restructurarea economică). Pentru ca Fondul pentru o tranziție justă să obțină rezultate bune, responsabilitatea la nivel local va fi esențială. Aceasta va fi promovată prin utilizarea capacităților de absorbție locală a fondurilor, atunci când este posibil.

În final, dl Borchardt a prezentat câteva observații referitoare la rolul gazelor naturale. Deoarece propunerea de reglementare a Fondului pentru o tranziție justă este în prezent în curs de dezbateră în Parlamentul European și în cadrul Consiliului, includerea/excluderea condiționată a gazelor naturale în contextul Fondului pentru o tranziție justă sau al Fondurilor de coeziune încă este o chestiune în discuție. Acest lucru a fost confirmat de deputatul PE Buzek care a menționat că în Comisia ITRE a Parlamentului European s-a votat în favoarea adoptării anumitor condiții pentru regiunile carbonifere care doresc să investească în gaze naturale – nu pe termen lung, ci ca soluție intermediară pentru crearea unei punți către tranziția către energia din surse regenerabile și energia complet curată.

Concluzie

Sesiunea a fost închisă de dl Borchardt care a mulțumit tuturor vorbitorilor principali și participanților pentru eforturile depuse. El a informat, de asemenea, că urmează să se pensioneze în curând, ceea ce înseamnă că nu se va mai implica direct în inițiativa pentru regiunile carbonifere în tranziție începând din octombrie 2020.

Autorii

Editat de Adrián Lauer și Zoe Rasbash și bazat pe notele raportorilor Cristiana Marchitelli, Veronika Müller și Adrienne Kotler.

Persoanele care au susținut prezentări nu au fost consultate cu privire la conținutul acestui raport.

Acest raport nu este exhaustiv; conținutul complet poate fi obținut din înregistrările sesiunilor, disponibile online.

Joi, 2 iulie 2020 (10:30 -12:00)

Potențialul regiunilor carbonifere în tranziție în ceea ce privește producția de energie curată

Ziua a 2-a a Săptămânii virtuale dedicate regiunilor carbonifere a fost deschisă de Andrzej Błachowicz din cadrul Secretariatului inițiativei pentru regiunile carbonifere în tranziție.

Deschiderea a fost urmată de o introducere susținută de Katherine Poseidon, analist de politici în cadrul BloombergNEF, cu privire la investițiile în redresarea și tranziția regiunilor carbonifere ale Europei. Exercițiul de modelare a utilizat o abordare bazată pe cele mai mici costuri, neutră din punctul de vedere al politicilor, neținând seama de obiectivele mai ambițioase ale politicilor climatice și nici de reforma schemei de comercializare a emisiilor. Dna Poseidon a explicat cum a scăzut producția internă de cărbune în primele luni ale anului 2020 comparativ cu perioada 2019-2018 și modul în care scăderea cererii cauzate de pandemie nu a făcut decât să accentueze tendințele existente, prețurile ridicate confruntându-se cu concurența exercitată de costurile marginale zero ale surselor regenerabile de energie. Dna Poseidon a afirmat în concluzie că factorii care creează oportunități pentru regiunile carbonifere sunt obiectivele europene ambițioase, Planul de redresare, Pactul verde și sprijinul pentru o tranziție justă.

Prezentările studiului „Potențialul pentru surse regenerabile de energie în regiunile carbonifere”

Prezentatori:

- **Zoi Kapetaki**, responsabil de proiect, Gestionarea cunoștințelor, Generarea de energie din combustibili fosili în tranziție, JRC – Petten
- **Pablo Ruiz-Castello**, responsabil de proiect, Gestionarea cunoștințelor, analist de scenarii referitoare la energie, JRC – Petten

Dna Kapetaki și dl Ruiz-Castello au prezentat împreună studiul [Clean energy technologies in coal regions: opportunities for jobs and growth](#) (*Tehnologii pentru energie curată în regiunile carbonifere: oportunități de locuri de muncă și creștere*), care explorează posibilitatea valorificării potențialului energiei din surse regenerabile în regiunile carbonifere, opțiunile disponibile și exemplele existente de foste mine de cărbune transformate pentru producția de energie solară sau eoliană și posibilitățile asociate de creare de locuri de muncă. Modelul, publicat

înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, este chiar mai relevant acum într-un nou context al politicilor, axându-se pe redresare, crearea de locuri de muncă și Pactul verde.

Chestionar online înaintea reuniunii

Î1: Credeți că Europa va reuși să utilizeze criza COVID pentru a stimula cu adevărat tranziția către energia curată?

36 % dintre participanți au afirmat că nu sunt siguri

Î2: Unde identificați principalul obstacol pentru o reușită deplină a tranziției către energia verde post-COVID?

35 % politicile naționale. Alte obstacole: mentalitatea, lobby-ul și inerția sistemică. 9% politicile europene

Î3: Ce credeți în acest moment despre tranziția către energia curată în Europa?

41 % nu au răspuns. 41 % dintre ceilalți respondenți au afirmat că au speranțe, doar 1 % sunt siguri, 8 % nu știu ce să creadă, 8 % sunt neliniștiți, doar 2 % sunt dezamăgiți. În general, oamenii sunt pregătiți să discute și să pună în aplicare schimbarea.

Masă rotundă privind politicile și discuții la nivelul industriei referitoare la redresarea ecologică

Participanții la discuție au fost:

- **Andrzej Błachowicz** – Secretariatul Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție, moderator
- **Michaela Holl**, analist de politici, politica privind sursele de regenerabile de energie și captura și depozitarea dioxidului de carbon, DG ENER
- **Viktoriya Kerelska**, director de reprezentare și pentru comunicarea mesajelor, WindEurope
- **Naomi Chevillard**, consilier pe probleme de politici, SolarPower Europe
- **Katherine Poseidon**, analist de politici, Bloomberg New Energy Finance

Dl Błachowicz i-a adresat dnei Holl din cadrul DG ENER următoarea întrebare: „Oamenii se simt depășiți de diversele propuneri legislative, prin urmare care sunt principalele trei acțiuni în domeniul surselor regenerabile de energie în următoarele 12 luni care vin în sprijinul redresării ecologice?”

Dna Holl a răspuns că DG ENER analizează în prezent posibilitatea de revizuire a obiectivului în materie de energie și climă pentru 2030 pentru a obține o reducere de 55 % a emisiilor de gaze cu efect de seră până în 2030. Este posibil ca obiective mai ambițioase în acest sens să aibă drept rezultat specific o revizuire a obiectivelor în

materie de energie din surse regenerabile în sensul creșterii acestora. În plus, Legea UE privind clima este în curs de negociere și urmează să consacre în dreptul Uniunii un obiectiv de zero emisii până în 2050. În sfârșit, adoptarea Planului de redresare al UE prin care se intenționează oferirea de asistență tehnică și sprijin tuturor statelor membre care au nevoie de planuri naționale de redresare și stimularea cooperării între acestea în ceea ce privește proiectele legate de energia din surse regenerabile. Dna Holl a prezentat apoi exemplul cooperării dintre Portugalia și Țările de Jos, în cadrul căreia o fostă regiune carboniferă din Portugalia a fost utilizată pentru construcția unei centrale de producție de energie fotovoltaică de mari dimensiuni, iar hidrogenul produs este transferat către portul Rotterdam.

Deoarece energia eoliană și cea solară sunt de multe ori menționate împreună, dna Kerelska și dna Chevillard au fost întrebați cât de concret vor contribui aceste două tehnologii la tranziția energetică europeană.

Dna Kerelska a răspuns că industriile bazate pe energia eoliană și regiunile carbonifere în tranziție deja colaborează. Potențialul pentru energia eoliană este semnificativ, iar argumentul costurilor înclină către electricitatea obținută din surse regenerabile. În plus, beneficiile locale și economice sunt deja realizate atunci când se realizează tranziția către energia eoliană. Ea a dat prezentat ca exemplu pentru crearea de locuri de muncă lanțul de aprovizionare din Polonia asociat centralelor eoliene offshore, respectiv 4000 de locuri de muncă create. Recalificarea lucrătorilor (cu exemple vizibile în Polonia și România), prin finanțare adecvată, va fi un factor esențial pentru atingerea obiectivelor Mecanismului pentru o tranziție justă.

Dna Chevillard a subliniat că Uniunea Europeană este un lider în domeniul energiei solare și al tehnologiilor bazate pe celule fotovoltaice și că încă o dată costurile sunt un argument puternic pentru investițiile în potențialul regiunilor carbonifere. Fondul pentru o tranziție justă va contribui la realizarea de investiții în programele de formare pentru a dispune de competențele necesare la nivel local, deoarece sectorul energiei fotovoltaice utilizează intensiv forța de muncă (1.100 de locuri de muncă create per TWh în UE). Ea a oferit exemplul concret al unui proiect din Polonia, unde o companie a propus investiții într-un proiect de energie fotovoltaică la o fostă mină de cărbune, împreună cu angajarea foștilor mineri în proiect.

Dna Poseidon a prezentat observații privind beneficiile pachetului de redresare pentru regiunile carbonifere, afirmând că stimulul la nivel european este binevenit, dar în absența unui cadru intern de politici și a unui plan stabilit de tranziție, este posibil ca fondurile să nu ajungă direct în locurile în care este nevoie cel mai mult de ele.

A urmat o sesiune de întrebări și răspunsuri.

Autorii

Editat de Adrián Lauer și Zoe Rasbash și bazat pe notele raporturilor Cristiana Marchitelli, Veronika Müller și Adrienne Kotler.

Persoanele care au susținut prezentări nu au fost consultate cu privire la conținutul acestui raport.

Acest raport nu este exhaustiv; conținutul complet poate fi obținut din înregistrările sesiunilor, disponibile online.

Vineri, 3 iulie 2020 (10:30 – 12:00)

Tranzițiile regionale într-o perioadă a incertitudinilor: perspective și analize din regiunile exploatare de cărbune și turbă

Ziua a 3-a a Săptămânii virtuale dedicate regiunilor carbonifere a fost deschisă de Carlo Della Libera din cadrul Secretariatului inițiativei pentru regiunile carbonifere în tranziție. A fost urmat de Maria Yetano Roche și Paul Baker care au prezentat informații privind instrumentele de sprijin și asistență furnizate de secretariat. În final, o discuție informativă în cadrul reuniunii cu reprezentanți din patru regiuni participante la inițiativa Secretariatului privind asistența tehnică acordată regiunilor în tranziție (START) a evidențiat diverse perspective legate de modul în care se poate asigura faptul că tranziția este bine susținută și justă.

Prezentarea activităților Secretariatului

Persoanele care au susținut prezentări au fost:

- **Maria Yetano** – Secretariatul Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție
- **Paul Baker** – Secretariatul Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție

Dna Yetano Roche a vorbit despre materialele de sprijin disponibile prin inițiativa pentru regiunile carbonifere în tranziție. Materialele de sprijin includ 12 studii de caz (încă două vor fi publicate în curând) și patru seturi de instrumente (cu încă două urmând să fie disponibile), toate accesibile [aici](#). Seturile de instrumente servesc drept orientări și funcționează împreună, fiecare set fiind axat pe un aspect specific al tranziției.

DI Baker a vorbit apoi despre activitățile desfășurate în cadrul inițiativei pentru asistență tehnică a Secretariatului (START). Au fost selectate șapte regiuni diferite, de pe întreg teritoriul Europei, situate atât în zone rurale, cât și urbane, cu diferite probleme locale, diferite ritmuri ale tranziției etc. Secretariatul lucrează împreună cu acestea în mai multe domenii. Sprijinul variază și se ridică la aproximativ 100 de zile per regiune, venind în completarea altor tipuri de sprijin primite de la UE sau de la guvernele naționale. Au fost demarate vizitele pe teren, sunt dezvoltate planuri de lucru, iar sprijinul a fost adaptat la noile provocări asociate pandemiei de COVID-19. Secretariatul lucrează cu fiecare regiune în parte pentru a crea profiluri regionale care să prezinte situația actuală în ceea ce privește tranziția. Sunt de asemenea

disponibile documente cu informații privind procesele de implicare, oportunitățile economice care apar și exemple de dezvoltare rurală coordonată de comunități. Secretariatul a efectuat, de asemenea, sondaje regionale referitoare la impactul pandemiei de COVID-19 la nivel regional.

Masa rotundă privind tranzițiile regionale într-o perioadă de incertitudine: Perspective și analize

Participanții la discuție au fost:

- **Robert Pollock** – Secretariatul Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție, moderator
- **Timon Wehnert** – Secretariatul Platformei pentru regiunile carbonifere în tranziție
- **María Belarmina Díaz Aguado** – director general pentru energie, minerit și reactivare, Principatul Asturia, Spania
- **Kieran Mulvey** – comisar pentru o tranziție justă, Irlanda
- **Jiří Štěřba** – reprezentant adjunct pe lângă guvernatorul regiunii Karlovy Vary pentru RE:START și Platforma pentru regiunile carbonifere (CRIT), Cehia

DI Pollock a menționat impactul rapid al pandemiei de COVID-19 asupra regiunilor carbonifere în tranziție. El a menționat, de asemenea, că nu ne putem reîntoarce la activitatea normală de dinainte și a adresat participanților provocarea de a aplica informațiile furnizate pe parcursul săptămânii în proiectarea unei noi normalități. Aceasta ar trebui să includă o elaborare a politicilor mai coerentă între departamente și nivelurile administrative și care să implice comunitățile locale într-o manieră bazată în mai mare măsură pe colaborare.

Dna Díaz Aguado a prezentat cazul din Asturia (Spania), unde colaborarea între multiple părți interesate de la mai multe niveluri, incluzând comunitățile locale, se consolidează într-un parteneriat cu un statut mai permanent. Asturia dorește să se asigure că tranziția poate fi reprodusă și de alte regiuni, cu sprijin din partea Comisiei Europene. Obiectivul este ca în ceea ce privește regiunile carbonifere în tranziție, nimeni să nu fie niciodată singur („you will never walk alone”).

DI Mulvey a prezentat cazul din Midlands (Irlanda), o zonă de exploatare a turbei care se va închide mult mai rapid decât se anticipase, termenul închiderii fiind acum 2020 în loc de 2027. El a propus un plan strategic care cuprinde întreaga regiune Midlands, fără a ține seama de granițele comitatelor, încercând să identifice domeniile în care există avantaje economice în afara exploatarei turbei.

DI Wehnert de la Institutul Wuppertal a trecut în revistă starea actuală de incertitudine (legată de pandemie) care pare să conducă la o eliminare progresivă mai rapidă a

cărbunelui decât se estimase anterior. Una dintre puținele certitudini în momentul de față este că eliminarea progresivă a cărbunelui chiar se întâmplă. Trebuie să fim atenți ca răspunsul nostru la criza COVID-19 să fie unul de lungă durată, utilizând Fondul pentru o tranziție justă pentru a susține proiecte creative, de perspectivă, care să genereze o schimbare reală la nivel local.

Întrebări și răspunsuri pentru participanții la reuniune

Î1: Ca răspuns la recomandările recente ale Comitetului Regiunilor, în ce zone ar trebui să se concentreze sprijinul? În zone specifice sau la nivelul mai multor zone regionale?

- Dl Mulvey: Turbăriile nu sunt situate doar în anumite comitate, ci sunt răspândite în toată zona Midlands, prin urmare s-a considerat că este important ca regiunea-țintă să fie extinsă. Aceasta înseamnă că vor fi avute în vedere toate comunitățile afectate (fie direct, fie indirect) de decizia de a nu mai exploata turba. Această activitate poate evolua în Irlanda într-un plan și un mecanism de tranziție justă la nivel național.
- Dna Díaz Aguado: Fondul pentru o tranziție justă ar trebui să se axeze pe teritoriile care au de suferit, iar resursele să fie concentrate în acele teritorii care chiar au nevoie de ele. Anumite regiuni vor fi afectate în mod deosebit și foarte devreme, prin urmare resursele trebuie să fie concentrate acolo. Nu se poate adopta o abordare de tipul partajării în mod egal a resurselor.
- Dl Wehnert: Locul unde sprijinul trebuie să fie concentrat (din punct de vedere geografic) depinde foarte mult de regiune. Acest loc nu trebuie să fie comunitatea cea mai restrânsă unde se găsește mina de cărbune, deoarece există efecte de propagare.
- Dl Štěrba: Deși resursele trebuie să sprijine întreaga zonă afectată, acestea trebuie să fie concentrate pe orașele sau chiar micro-regiunile care vor fi cu siguranță afectate cel mai grav.

Î2: Cum se poate obține un echilibru între opiniile (de multe ori) divergente ale sindicatelor, societății civile, industriei și activiștilor de mediu? Știm că trebuie să colaborăm dar de multe ori există tensiuni. Cum dezvoltăm un mod de colaborare în acest context?

- Dl Mulvey: Persoanele afectate la nivel imediat trebuie să fie luate în considerare cu prioritate în ceea ce privește, de exemplu, noile idei privind tranziția, ocuparea forței de muncă oportunitățile etc. Localnicii din Midlands au răspuns pozitiv propunerii de creare a unor organisme de coordonare la nivelul întregii regiuni, care să includă numeroase părți interesate – pentru a crea noi oportunități. Există sentimentul de dorință de colaborare. Localnicii nu se opun tranziției, vor doar să fie tratați echitabil.
- Dna Díaz Aguado: Minerii au fost implicați în principal prin dialog social. În Asturia, a fost creat un comitet sub umbrela ministerului național care va analiza

impactul tranziției și posibilele parcursuri alternative. Acest comitet a fost alcătuit din grupuri foarte diverse, incluzând reprezentanți ai autorităților, ai industriei, activiști de mediu, lucrători, sindicate etc. Acest dialog – care a fost clar, transparent și bazat pe cooperare – a condus la întocmirea unui document amplu, care este acum elaborat în continuare.

- Dl Štěrba: În Cehia, s-au făcut eforturi pentru comunicarea cu oamenii care vor fi cel mai mult afectați. Acest lucru este deosebit de complicat. Mulți sunt surprinși de rapiditatea cu care are loc tranziția și fac tot ceea ce pot pentru a crea planuri și a discuta cu lucrătorii – dintre care mulți lucrează în mine de zeci de ani – în cadrul acestui proces.
- Dl Wehnert: Este important să se recunoască faptul că este posibil ca actorii să aibă opinii foarte diferite. Chiar și în interiorul sindicatelor, opiniile sunt foarte eterogene – nu toate sindicatele au aceeași perspectivă și nu toate vorbesc cu aceeași voce. Este util ca lucrătorii să fie consultați atât cu privire la provocări, cât și cu privire la oportunități. Toate aceste aspecte sunt în mod egal valabile în ceea ce privește societatea civilă și activiștii de mediu. Aceste organizații sunt eterogene, iar mulți activiști de mediu sunt puternic implicați și în aspectele sociale.

Î3: Cum stabilim un echilibru între redresarea prin utilizarea metodelor care au funcționat și încercarea în același timp a unor răspunsuri mai inovatoare, bazate pe experimente curajoase?

- Dna Díaz Aguado: Trebuie să luăm întregul ecosistem creat în jurul cărbunelui – inclusiv cunoștințele, cercetarea, cultura etc. – și să îl orientăm către viitor. Trebuie să identificăm ce experiențe pot fi viabile în viitor și să fim pregătiți să ne asumăm riscurile. În primul rând, trebuie să ne asigurăm că pe măsură ce progresăm putem menține structurile sociale și economice care asigură în prezent legăturile din cadrul comunităților locale și că aceste structuri nu se pierd.
- Dl Wehnert: Nu este vorba doar despre înlocuirea tehnologiei A cu tehnologia B. Trebuie să ținem seama de aspecte precum noi modele de afaceri. Această perspectivă ne ajută să identificăm soluții mai creative. În perioada pandemiei, am putut observa că în pofida dificultăților foarte mari cu care ne-am confruntat, există acțiuni noi care au fost posibile (de exemplu, cooperarea la nivel politic) și care nu ne-am fi așteptat să funcționeze anterior.
- Dl Mulvey: Trebuie să fie asumate anumite riscuri. Turbăriile sunt o resursă naturală extraordinară, prin urmare există noi oportunități de dezvoltare în domeniul conservării, acvaculturii, agriculturii organice și nu numai. Este nevoie de perfecționarea și recalificarea angajaților care își vor pierde locul de muncă în cursul tranziției. Competențele acestora nu pot fi pierdute ca o consecință a schimbărilor inovatoare.
- Dl Štěrba: Avem în față provocări reale. În ceea

ce privește planificările pentru viitor, trebuie să rămânem realiști, atenți în același timp la oportunitățile de experimentare a unor tehnologii noi, care evoluează rapid. Dar, în primul și în primul rând, trebuie să fim realiști și să ținem seama în permanență de bunăstarea regiunilor. Orice experimente sunt doar valoare adăugată.

Pentru a rezuma, explică dl Pollock, această discuție ne-a arătat că putem gândi sistemic. Trebuie să fim lideri ai schimbării – nu putem fi victimele acesteia. Trebuie să devenim acei lideri ai schimbării foarte rapid.

Concluzie

Ca o concluzie, Carlo Della Libera din cadrul Secretariatului inițiativei pentru regiunile carbonifere în tranziție a prezentat următorii pași planificați: un sondaj online privind punctele de vedere asupra activităților legate de formatele reuniunilor grupului de lucru, instrumentele de comunicare și temele care ar trebui să fie vizate cu prioritate în următoarea reuniune. Cei mai mulți participanți la sondaj au votat pentru o combinație de evenimente fizice și virtuale; a existat o rată de succes solidă a webinarilor (newsletter-urile și e-mailurile fiind cele mai apreciate instrumente de comunicare). A existat o mai mare varietate în legătură cu temele de interes pentru următoarea reuniune.

Această săptămână intensă a început cu lansarea Platformei pentru o tranziție justă. În momente dificile, comunitățile se reunesc. Regiunile carbonifere sunt astfel de comunități, iar Secretariatul este disponibil pentru a le ajuta să se reunească în perioadele de provocări globale.

Autorii

Editat de Adrián Lauer și Zoe Rasbash și bazat pe notele raportorilor Cristiana Marchitelli, Veronika Müller și Adrienne Kotler.

Persoanele care au susținut prezentări nu au fost consultate cu privire la conținutul acestui raport.

Acest raport nu este exhaustiv; conținutul complet poate fi obținut din înregistrările sesiunilor, disponibile online.

Initiative for coal regions in transition

The Initiative for coal regions in transition is an initiative by the European Commission.

➔ ec.europa.eu/coal-regions-in-transition

✉ secretariat@coalregions.eu

🐦 [twitter @Energy4Europe](https://twitter.com/Energy4Europe)

© European Union, 2020

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the EU copyright, permission must be sought directly from the copyright holders.

Reuse is authorised provided the source is acknowledged.

The reuse policy of European Commission documents is regulated by Decision 2011/833/EU (OJ L 330, 14.12.2011, p. 39).

Neither the European Commission nor any person acting on behalf of the Commission is responsible of the use that might be made of the information in this document.

Disclaimer

This document has been prepared for the European Commission, however it reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

European
Commission